

СРПСКИ СИОН

Год. XI

Број 23

НЕДЕЉНИ ЛИСТ ЗА ЦРКВЕНО-ПРОСВЕТНЕ И АВТОНОМНЕ ПОТРЕБЕ

СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЕПАРХИЈЕ КАРЛОВАЧКЕ

ВЛАСНИК

Њ. Светост Српски Патријарх Георгије

УРЕДНИК

Протопрезвитер Јован Јеремић

У Ср. Карловцима у недељу 10. јунија 1901

ЗВАНИЧНИ ДЕО.

ИЗВЕШТАЈ

О РАДУ САБОРСКОГА ОДБОРА

1897.—1900.

(Наставак)

У седници од 15. (27.) марта 1899. под бр. С. О. 1655/40 дозвољена је из овог фонда припомоћ од год. 400 фор. а. вр. у име год. плате и од 300 фор. а. вр. у име сесијоналне отштете душепопечитељу у новообразованој срп. прав. цркв. опћини Сантову и умољено је представком в. кр. уг. министарство б. и ј. н. ради одобрења те одлуке; ну тога одобрења није добио вел. саб. одбор до краја 1900., ма да је у тој ствари отишло горе четири пожурице. Високо министарство је само претходно одговорило, да ствар још није изведена на чисто (С. О. 3769/694 ex 1900., на што је представком бр. С. О. 5119/1170 ex 1900. одговорено, да је ствар са свим чиста, те је тражено одобрење прве одлуке.

Овај фонд имао је:

	јутара	вредност
1898. (96 + $\frac{1}{2}$) = 98 сесија	= 3578 $\frac{916}{1600}$	= 1,185.658 К — п.
1899. (97 + $\frac{1}{2}$) = 99 „	= 3611 $\frac{1420}{1600}$	= 1,198.074 „ 40 „
1900. (97 + $\frac{1}{2}$) = 99 „	= 3611 $\frac{1420}{1600}$	= 1,198.074 „ 40 „

Закупнине је уплаћено у години:

1898-ој	— — —	89.254 К	98 пот.
1899-ој	— — —	94.271 „	14 „
1900-ој	— — —	97.915 „	51 „

Свега 281.441 К 63 пот.

Дозвољено је:

а) редовних припомоћи			б) миров. припомоћи		в) прип. једаред за свагда	
1898. г.	—	— К	4-орици	3000 К	5-орици	1500 К
1899. "	4-орици	2600 "	6. "	4800 "	3-орици	900 "
1900. "	8- "	2100 "	4- "	3200 "	4-орици	1000 "
Свега:		12-орици 4700 К	14-орици 11.000 К		12 орици 3400 К	
Упоређење:			1898. год. свега је дозвољено		4500 К	
			1899. " " " "		8300 "	
			1900. " " " "		6300 "	
			Свега		19.100 К.	

Исплаћено је горњих припомоћи свега:

1898. год.	—	—	—	60.912 К	20 пот.
1899. "	—	—	—	72.544 "	46 "
1900. "	—	—	—	65.966 "	72 "
Свега:				199.423 К	38 пот.

Према исплати 1896—1898. — 171.988 „ 84 „

показује се вишак исплате са — — 27 434 К 54 пот.

У години 1900-ој према прорачунској своти од 60.000 К исплаћено је свега 65.966 К 72 пот., дакле са скоро 6000 К више, а било је овако рапореджено:

а) у допуну свешт. дотације (и капел. плате)	—	45.818 К	79 пот.
б.) миров. припомоћи	—	19.447 „	93 „
в.) припомоћи једаред за свагда	—	700 „	— „
Свега:		65.966 К	72 пот.

Ну ма да су исплаћене ове своте високе и највише до сада, ипак је овај фонд имао вишка крајем

1899. год.	—	—	—	29.218 К	30 пот.
1900. "	—	—	—	33.588 „	98 „

Према (саборском) прорачуну од 1890. (40.500 К) издано је 1900. са 25.466 К 72 пот. или скоро 63% више, ну тај вишак у издатку је мотивиран тачно установљеним већим потребама оскудно снабдевонога парох. свештенства с једне; а јачином самога фонда с друге стране. Главни разлог растењу своте ових издатака иначе је у дозвољавању мировинских припомоћи, којих од неколико година амо има више но дотле.

Код *манастирског фонда* има се споменути, да је у име рачунских вишака унесено у овај фонд (половина) год. 1899. 813 К 65 пот., а 1900. 727 К 78 пот. свега 1541 К 43 пот.

Код *школског фонда* истичем расположења всл саб. одбора у погледу унашања прихода од III таса, која су споменута већ код клирикално-школског фонда.

Савезно са претходним извештајем (1898), где је реч о том, да је у ствари *градње архиепископско-митрополитске и патријарашке резиденције* поднесена представка вис. кр. уг. влади ради исхођења накнадне превишне дозволе (С. О. 4654/902 ex 1898.) имам част истаћи, да је прев. накнадно одобрење градње и оптерећења **резиденцијског фонда** зајмом из неприк. и клирик. школског фонда уследило под 26. мајем 1899. и то по гласу вис. отписа преузв. г. министра председника од 7. септ. 1899. бр. 11807|М. П. с том опоменом, да саб. одбор у будуће има строго држати пред очима врховно надзорно право Његова Величанства (С. О. 5164|1145 ex 1899.)

Што се тиче *фонда за потпомагање оних срп. прав. цркв. опћина, које*

се деле или се оделиле од Румуна имам споменути, да је исти био потпуно исцрпљен концем године 1900. Ну пошто су у току деобне парнице: малобочкеречка, фабричка, белобрешчанска, омољичка и парачка, а нема сумње, да ће и друге сличне парнице понићи, то је всл. саб. одбор представком од 14. (27.) децембра 1900. бр. С. О. 8863|1928, пошто је потреба, да се таквим опћинама притече у помоћ, а саб. одбор не располаже сходним изворима — умолио в. кр. уг. владу, да се свота у државном прорачуну, одређена на сврхе срп. прав. цркве у Угарској, одобри *на ову цел*, као што се догодило 1871. кад је услед прев. одлука од 21. јуна 1869. и од 29. августа 1871. исплаћено бив. управи нар. цркв. фондова и заклада свота од 13.223 фор. 72 нов. а вр. Истина, да је всл. саб. одбор (између осталог одлуком бр. С. О. 3649|1014 ex 1899) изрекао, да парнични трошкови у првом реду, и тако рећи искључиво, терете саме дотичне цркв. опћине; ну нема сумње, да такве опћине, које се деле или се оделиле од Румуна, са сиромашнога стања, у највише прилика без материјалне пропасти, неће моћи сносити парничних ни иних трошкова и издатака, који иду са деобом.

Овде имам споменути још, да срп. прав. цркв. опћина чаковачка није до сада одговорила позиву, да њезину заступнику предујмице исплаћену своту деобно-парничних трошкова од 1879 фор. 28 нов. а вр. предујмиоцу фонду врати, те би се имала позвати, да том позиву одговори и своту без одлагања уплати.

О свештеничко-удовичком мировинском фонду имам навести, да ни за ове две године дана нису ступили у чланство сви свештеници, који би требало да су ступили. Сем тога многи нису испунили својих обвеза, те је услед свега тога био принуђен всл. саб. одбор, да и за ове две године дана наређује *овршно убирање* ових пристојаба од немарних чланова; ну при том се увек узимале у обзир и доста неповољне имаовинске прилике дотичних свештеника. Неки су утецали против оvd. одлука и код вис. кр. уг. владе. (Види одлуке под бројевима С. О. 466—477 ex 1899; 2326 ex 1899. (списак); С. О. 74—78. ex 1900; 688., 728., 729., 775., 1204., 1205, 1207., 1209., 1211., 1212 и многе друге из 1900.)

Одлукама бр. С. О. 3846|1191 ex 1899. и С. О. 5398|1217 ex 1900. изречено је сходно већ пређе заузетом становишту, да се једном уписани *улог не може смањити*.

Обзиром пак на ту прилику, што се сазнало, да има таквих пароха, који су после ступања уредбе о овом фонду у живот постали паросима, а нису сходно одређењу §-а 9. прописаног прилога једаред за свагда уплатили — позвао је всл. саб. одбор све епарх. админ. одборе, да односне прилоге од подручних новопостављених протопрезвитера и пароха — у колико такве нису уплатили — по претходном позиву уберу и у фондовску благајницу унесу (С. О. 5661|1676 ex 1900.)

У години 1899-ој исплаћена је из овог фонда у име мировине свештеничким удовицама и сирочадима свота од 19500 К 38 пот.; а у 1900-ој 18467 К 20 пот. Имао је пак вишка у 1899-ој 24442 К 16 пот.; а у 1900-ој 28930 К 20 п.

Чланова је имао овај фонд год.	1897.	—	—	—	—	504
	1898.	—	—	—	—	524
	1899.	—	—	—	—	546
	1900.	—	—	—	—	563

Чиновничко-професорски мировински фонд износио је крајем год 1899. 252.507 К 44 пот.

”	”	1900.	273.330	”	27	”	
Издано је у име мировине год.	1899.	—	—	4759	К	64	пот.
	”	1900.	—	—	7613	”	92
Вишак је био крајем 1899. године	—	—	15.603	К	38	пот.	
	1900.	”	—	—	18.959	”	48
Чланова је имао овај фонд године	1897.	61					
	”	1898.	64				
	”	1899.	70				
	”	1900.	70				

Фонд „Св. Саве“ ступио је у живот, пошто је основно писмо одобрено преузв. г. кр. уг. министром-председником под 24. апр. 1900. бр. 1466 (С. О. 2731/664 ex 1900.) Овде ваља споменути *легат иок. Ђорђа Ф. Неделковика из Новог Сада* у износу од 10.000 круна, који ће се имати унети у овај фонд по смрти удовице плем. завештача.

Прелазећи на поједине а нарочито *стипендијске закладе* имам част истаћи, да је всл. саб. одбор и за ово време пазио и водио бригу о том, да се поједине закладе рукују строго по одређењима последње воље племенитих завештача и односно у смислу одобрених закладница. Упражњена питомачка места попуњавана су на време и по благовремено расписаним стечајима. Главније одлуке ћу навести овде редом.

О *стип. заклади Тодора, Петрије и Атанасија ил. Бајића* сачињена је закладница (С. О. 5292/1282 ex 1899.) и одобрена (С. О. 101/12 ex 1900.), те је ова заклада почетком шк. год. 1900/1901. и у живот ступила. За зада се издају две стипендије, свака са год. 300 круна. Вишак се прибија осн. главници, те ће се временом или износ стипендија повисити или број стипендија умножити.

Код *стип. закладе Атанасија ил. Бале* установио је Школски Савет, а в. кр. уг. министарство богочасти и јавне наставе је одобрило веће износе за поједине разреде и то: на место (свега седам) стипендија од год. 63 фор. 84 фор. и 105 фор. издају се од почетка 1900. стипендије од год. 200 круна (Ш. разред) 240 круна (П. разред) и 300 круна (I. разред), јер је основна главница знатно нарасла тако, да ће бити потребно, да се учини и даље распололожење у овом правцу.

Одобрене су закладнице *закладе Данила и Јулке Бананина* из Карловаца за најсиромашније удовице и сирочад срп. прав. свештеника епархије горњо-карловачке; као и *стипендијске закладе истих оснивача за богословију у Загребу или у горњо-карловачкој епархији*. (С. О. 4264/1153 ex 1899.)

Сачињење закладнице о *стип. заклади Томе ил. Видака* је у току.

Закладница *стип. закладе Гавре Вишошевића* одобрена је (С. О. 3312/792 ex 1899) и ова је заклада ступила у живот почетком шк. год. 1899.

О *стип. заклади Петра Војновића, Милице Војновића рођ. Максимовићеве и Ракиле Војновића рођ. Ђорђевићеве* сачињена је закладница и одобрена је. (С. О. 8442/1751 ex 1900.) Заклада ће ступити у живот почетком школ. год. 1901./1902. са установљена три питомачка места, свако са год. 600 круна, и то једно за најближе законите мушке рођаке, друго за једног младића из Ст. Бечеја, а треће за једног младића из Карловаца. Временом ће се моћи износ стипендија повисити или број истих умножити.

Учињено је расположење, да се на овозакладној земљи (у Ст. Бечеју) подигну сходне господарске зграде.

Код *стип. закладе Нестора Димитријевића Бечкеречанина* ступиле су у живот повишене стипендије са 1 фебруаром 1899. и то четири по 400 круна,

четири по 600 круна и четири по 1200 круна, свега годишње 8800 круна. (С. О. 371|21 ex 1899.)

Закладница *стип. задужбине Петра Јовановића свештеника и супруге му Јулијане* за више духовно образовање одобрена је (С. О. 3260|791 ex 1899.) и заклада је ступила у живот почетком школ. год. 1900|1901.

Исто тако је одобрена закладница *закладе Вићентије Костића из Панчева* за потпомагање свештеника у Миклеушу односно за стипендије (С. О. 4265|1154 ex 1899.) У живот још није ступила ова заклада, јер у Миклеушу нема „стално намештенога пароха“, као што захтева закладница.

Одобрена је и закладница *стип. закладе Емилијана Марго, пароха негде мшколшкога за богослове* (С. О. 4868/1150 ex 1899.) Ступиће у живот, кад нарасте осн. главница на 2000 круна.

Сачињена је закладница о *стип. заклади Григорија Миковића*, негдањег грађанина новосадскога и поднесена је в. кр. уг. министарству богочасти и јавне наставе на одобрење. (С. О. 6454/1845 ex 1899.)

Закладница *стип. закладе Прокопија и Милоја Миладиновића* одобрена је (С. О. 3416|793 ex 1899.) и од почетка школ. год. 1900/1901. издају се две стипендије, једна за медике, а једна за гимназисте.

Исто тако је одобрена закладница *стип. закладе Михаила Пајића* (С. О. 3955/696 ex 1900.), те су почетком школ. год. 1900/1901. попуњена установљена питомичка места и то: два места (за осн. школу и нижу гимназију) са стипендијом од 400 круна; два (за вишу гимназију) са стипендијом од 600 круна и два (за факултетлије) са стипендијом од 800 круна.

У *стип. заклади Ђорђа пл. Сервијског* установљена су још три нова места са почетком школ. год. 1899|1900. и то једно I, једно II. и једно III. разреда тако, да у тој заклади има сада по осам питомачких места од свакога разреда, свега 24 питом. места (бр. 1280/зап. ex 1899.)

Услед понуде откупљен је бојадисан портре пок. оснивача ове закладе Ђ. пл. Сервијскога за своту од 40 круна.

Учињено је расположење, да се потражи повратак уплаћеног еквивалента и брисање прописаног еквивалента на непокретности *стип. закладе мајора Александра Стојишића*, пошто је овд. потраживање, да се врати наследна пристојба од 1431 фор, коју је задржало порезно звање у Панчеву из ово-закладног депозита у своје време, одбијено код кр. управног судишта (С. О. 7516|2395 ex 1899.)

Како се у нар. цркв. архиви није могла пронаћи *закладница закладе Саве Текелије* од 1. августа 1842. у доставерном облику, набављена је иста, са каснијим додацима, од високог ц. и кр. заједничкога војеног министарства у Бечу.

Обзиром пак на то, што је ту време, кад ће моћи ступити у живот ова заклада (достигом своте од 2,200.000 круна), одлуком својом од 18. (30.) децембра 1899. бр. 2409|зап. умолио је всл. саб. одбор, и то обзиром на дата преимућства и права митрополиту карловачком у обзиру исте закладе, Његову Светост српскога патријарха, да благоизволи на надлежном месту, као митрополит и патријарх учинити сходне кораке у тај смер, да се ова заклада по духу основнога писма приведе у живот и да о успеху преузетих корака у своје време изволи известити саб. одбор.

НЕЗВАНИЧНИ ДЕО.

WWW.UNILIB.RS

Одломци из учења о молитви
познатога и уваженога великога молитво-
слова о. Јована Кронштатскога.

I.

Главни циљ људскога живота на земљи, говори о. Јован, јесте тај, да постигне душевни мир и радост; и кад то постигне, то је права срећа његова, коју сви траже, али већином не онаким средствима, каковима треба. Молитва, која се приноси вером и скрушеним срцем, даје човеку тај мир и ту радост; — дакле молитва води човека правој срећи; и кад си то постигао, постигао си циљ свога живота, — ту небесну тишину, у којој живе становници неба, св. анђели и св. Божји људи. . . У осталом сталне, дубоке тишине, којој ништа не смета, ти не можеш постићи на земљи! Има лукавих и злобних непријатеља свакога рода, који ће свакако гледати, да те лише тога мира. Не очајавај, већ се бори надом на Господа, који је Сам мир наш!

Заволи молитву из све душе, и мир у срцу твојем не само да му неће бити редак гост, него стални становник. . . . Основ молитве јест тежња образа к праобразу, као сличнога к сличnome.

По томе душевни мир јест потпуно природни резултат молитве, која задовољује ту тежњу, као што показује дефиниција молитве: „она је узношење ума и срца к Богу, посматрање Бога. смели разговор створења са Створитељем, побожно стајање душе пред Њим, као пред Царем и Саможивотом, који даје свима живот, заборављање ради Њега свега, што нас окружава, хођење пред очима Божјима, блажено ишчезавање пред Створитељем, који је све створио и све испуњава; низвођење неба у душу, смештање у срце пресвете Тројице, по речима: „*кз немѣ прїидемъ ѿ ѿбитель ѿ Него сотворимъ.*“

II.

„Молитва је златна веза човека Хришћанина — странца и дошљака на земљи — са светом духовним, кога је он члан, и више свега с Богом, извором живота. Од Бога је изашла душа, к Богу нека увек и иде преко молитве! Као што се дим из дрвета, које гори, диже у ваздух, тако се диже душа из тела, које је предано сагоревању трудежном.“

Молитва је најнужнија потреба душе! Тело наше живи ол истих елемената, из којих је сложено, увек упија у се ваздух, воду, органичка тела; душа наша живи од Божанског духа, од кога има свој почетак. Као што тело не хранећи се сродним елементима не може живети и умире; тако и душа наша, не питајући се молитвом и добрим чувствима и мислима, умире. Као што у телесној нашој природи поред повољног храњења напредује и растење тела; а кад уђе отров или зараза у њ, онда на једном дођу болести, па и сама смрт; тако и у духовној нашој природи све напредује поред добре духовне хране али кад јој се придружи ђаво онда она љуто страда, рећи укочи се, и за њу настан: нужда скоре помоћи од небеснога лекара, Бога, која се неће добити друкчије, него молитвом вере. Налазећи се сав на сваком месту — по прилици као ваздух или као мисаоно светило — Господ сваког тренутка нашега живота спреман је, по вери нашој и због непрестаног молитвеног расположења наше душе, да поткрепи наше душевне силе Својом свуда присутном благодаћу; Он је за нас непрестано ваздух, којим дише душа наша; светило нашега ума и срца, храна душевна; топлота, која оживљава и загрева душу; одећа, којом она не само да покрива своју грешну наготу, него се и украшава њом као царском порфиром, — то је одећа оправдања Христова“.

„Ради дисања морају се отворити уста и нос; за живот душевни нужна је молитва“. Због овакога значења молитве за душевни живот, отац Јован опредељује је овако:

„Молитва је храна душе, ваздух, светлост, животворна њезина топлота, очишћење од грехова, благи јарам Христов, лако бреме Његово; молитва је освећење душе, предкушање будућега блаженства, блаженство анђеоско, небесни дажд, који освежује, напаја и оплођује земљу душу; моћ и јачина душе и тела; очишћење и освежење мисаоног ваздуха, ведрина лица, весеље духа, одважност и храброст у свима жалостима и искушењима живота, светионик живота, успех у делима, равноанђеоско достојанство, утврђење вере, наде и љубави. Молитва је дружење са анђелима и светитељима, који су Богу угодили; молитва је поправљање живота, мати скрушености срца и суза, јака побуда на дела милосрђа, уништавање смртнога страха, пренебрегавање земаљских блага, жеља

небесних блага. По томе — додаје он — ако се не молиш, врло неразумно радиш, јер тело свакако подражаваш, наслађујеш, јачаш, а душу запушташ! Знај, да је сваки човек двојак, јер се састоји из тела и душе“.

Душа неодољиво тежи к Богу — своје створитељу; њу на то побуђује сазнање своје грешности и жеља, да се ослободи грехова — тешки услови њене земаљске egzистенције. По томе и молитва као израз ове тежње садржајем својим јест једнако осећање своје духовне сиротиње и немоћи, и непрестано искање милости од Господа“.

Глас црквених читања, песама, молитава и молења, јест глас душа наших, који је изливен из сазнања и осећања наших духовних нужда и потреба; то је глас свега човештва, које сазнаје и осећа своју сиротињу, свој јад, своју грешност и потребу Спаситеља“.

Услед тога молитва је пре свега прошење помиловања. „Ви чујете у цркви највише гласове свештенослужитеља, чтеца и појача, који поје о нашем помиловању. То значи, да смо сви због грехова наших заслужили казну од Бога и да најпре морамо сетити се, да смо грешници, па да морамо замолити Господа неба и земље, кога сваки дан и сваки час гњевимо нашим неправдама, ради помиловања“.

— За тим „за то, што ја ништа свога немам, него имам све од Бога до најмањег покрета срца, до мисли свете и светле, а без Бога ја сам ништа, и још горе, ја сам свако зло, — то ја имам јаки повод, да за све притичем с молитвом к Богу“.

Избор васељенског патријарха Цариградског Јоакима III.

У среду 23. маја о. г. у 10 часова пре подне, на заказани дан за држање прве седнице изборног збора за бирање новог Патријарха, сакупише се сви изасланици — пуномоћници од стране разних епархија и еснафа, као и сви чланови Св. Синода и Мешовитог Савета на општу седницу, која је држана у великој сали Патријаршиској, тако званој „велика синодална сала.“ Пошто су се сви чланови клирици и мирски — сакупили, извршен је прозив свију чланова на што је сваки одговарао „ту сам.“ За тим, пошто се свршило прозивање и констатовало се да су сви чланови присутни, устао је

бруски Митрополит и заступник Патријаршиског Престола г. Натанаило, и једним кратким али тронутим говором истакнуо је важност тога збора за све православне и свечано прогласио отварање седнице. Тога момента затворише се врата сале и отпоче се отварање коверата послатих од стране епархијских Митрополига, у којима су приложене биле цедуље, на којима је било прибележено име кандидата за будућег Патријарха. Број свију цедуљица износи 78, од којих је једна бела и без имена.

Цедуљице отварала је нарочито за то одређена комисија од четири лица и то: један члан Св. Синода и митрополит Гребенски г. Доротеј, један члан Мешовитог Савета г. Сурлас, први секретар Св. Синода Арх. г. Фотије и један стари патријаршијски писар г. Ксантопуло, а имена кандидата прибележена на цедуљицама читао је на глас секретар Св. Синода г. Фотије. Пошто су сва имена истакнутих кандидата прочитана, нашло се да је њих 20 на броју истакнуто, и то са следећим гласовима: Јоаким III. добио 33 гласа; бруски митрополит 5; халкидонски 7; једренски 3; бивши Патријарх Константин V. 2; кизички 2; никомидски 2; лерокалимноски 1; амасиски 3; бивши Патријарх Неофит 2; хијоски 1; јанински 3; серески 1; дерконски 5; митимнски 1; варненски 1; ефески 2; вериски 1; солунски 1 и трапезунтски 1. Пошто је и то свршено, а пошто по народним канонизмима по 6. параграфу даје се право члановима да и они могу истаћи по једног кандидата за кога они мисле да има све способности за будућег Патријарха с тога на основу тога истакнута су још четири кандидата и то: смиренски митрополит, никејски, ксантиски и ираклиски, и тако број кандидата попео се на 24. Када је и ово свршено, састављен је списак имена истакнутих кандидата, а за тим начињена је мазбата и уз списак послата Високој Влади на преглед.

Пошто је Висока Царска Влада прегледала списак, и пошто је избрисала имена следећих кандидата: халкидонског, једренског, дерконског, јанинског, сереског, лерокалимноског и смиренског, одмах истога дана вратила је списак Патријаршији на даљи поступак.

Одмах пошто је са В. Порте враћен списак Патријаршији, позвати су нарочитим позивницама сви изасланици — пуномоћници на другу седницу у Петак у 2 часа после подне за коначни избор будућег Вас. Патријарха. Тога дана, т. ј. 25. о. м. од изјутра почео је народ у ма-

сама поплављати Фанар са свију страна Цариграда, особито из Пере. Стотинама чамаца проседало је плаву воду Златног Рога и преносило је људе, сваког реда и сталежа у Фанар. Један за другим су од Ђуприје до Фанара свурали се пароброди натоварени гомвлама људи и искрцавали их на Кил-Бурну — Фанарска скела. Улице испред Патријаршије, као и дворините патријаршиско заузети су били огромним масама људи тако, да је пролаз још пре подне био немогућан. Било је већ један и по час по подне када су владике и изасланици почели долазити у Патријаршију. Чете коњаничких полицајаца крстариле су по улицама Фанара, а на великој патријаршијској капији одржавали су ред при улазу гомила пешачких полицајаца и патријар. кавази. Тачно у 2 ч. и 7. м. сакупљени су били у Вел. Синодалној Сали сви чланови, и после извршених формалности, као о потписивању и читању имена свију присутних, прочитан је састављени протокол пређашње седнице и за тим списак имена оних кандидата који нису искључени, а којих је било 17. Пошто је то свршено устао је заступник Патр. Престола и администратор Њ. ВПр. бруски Митрополит г. Ната најило и једним кратким говором позвао је чланове, да сваки изабере од оних 17 кандидата тројицу. Тада су раздељене члановима цедуље од беле хартије, на којој је сваки забележио имена трију кандидата од оних 17, за које је он мислио да имају све способности за будућег Патријарха.

Пошто су сви готови били са цедуљама, сваки је устајао и цедуљу својеручно носио пред комисију нарочито за то одређену и остављао на сто. Цедуље је отварао корчански Митрополит г. Гервасије и гласно читао забележене кандидате, а у њизи прибележавао је први секретар Св. Синода. После прочитања, нађено је да је истакнуто 11 кандидата, и то са оволико гласова:

Јоаким III. 83, Варневски Митр. Поликарно 69, Хијоски Митр. Константин 72, Никодимски Филотије 6, Солунски Атанасије 5, Кизички Константин 3, Никејски Софроније 4, Бруски Патанајило 4, Трапезунтски Константије 3, Ефески Јоаким 2, бивши Патр. Константин V. 1.

Пошто су највише гласова добили Јоаким III., хијоски Константин и варневски Поликарно, кандидација за бирање трију кандидата остала је на овој тројици. Кад је и ово утврђено,

устали су сви и клирички и мирски чланови и сишли су у Патријаршиску цркву која је дупком пуна била људи разних сталежа. После уобичајеног у оваким приликама црквеног обреда, прочитан је састављени протокол о законитости истакнуте тројице кандидата. За тим заступник Патријарха позвао је Синодалне митрополите и оне од владика, који су се овде случајно затекли да од тих трију кандидата изберу будућег Патријарха; раздате су цедуље беле хартије свима владикама, и сваки од њих, забележивши име кандидата, прилазио је трпези постављеној у средини храма, љубио је св. Еванђеље на трпези и бацао у кутију своју цедуљу. Пошто је то свршено, пребројале се цедуље и изишло је 18 њих, т. ј. тачно онолико колико је и гласача било. За тим је отпочето отварање цедуља и, још није ни добро прочитано и изговорено име Јоакима III. које је на цедуљи записано било, а дигао је се такав урнебес уз клицање „живео Јоаким III!“ да се није могло чути даље пребројавање гласова. Ну када је број гласова датих једно за друго све за Јоакима стигао до 9, онда је мало и велико гракнуло „живео!“ Прочитане су даље цедуље, и изашло је да је за Васељ. Патријарха изабран Јоаким III. једногласно не изгубив ни један глас, после чега је начињен у цркви званични протокол о избору и сви су Синодални потписали, а за тим су се сви изасланици — пуномоћници и владике сакупили у Великој Синодалној Сали, где је начињена мазбата коју су сви присутни потписали и предата великом Логотету Ставраћу Аристархи-бегу да однесе министру Правде и Вера, којом се извештава В. Porta званично о избору новог Вас. Патријарха, и тиме је коначно закључен избор новог Патријарха.

Тога истог дана Св. Синод и Мешовити Савет држали су седницу, на којој је решено, да у Св. Гору иде нарочита комисија засебном лађом и прихвати досадањег светогорског пустињака а садањег Васељенског Патријарха Јоакима III.

Јоаким III. родио се 18. Јануара 1834. год. у предграђу Цариграда тако званом Бојаџи-кеј, а од оца Димитрија и матере Теодоре. Прво име било је Јоакиму „Христо“. Као рођеног овде у Цариграду, грчки новинари зову Јоакима „византинцем“, ма да му отац и мати нису византинци, већ Трачани из паланчице Евћара, која се налази на 5—6 часова северноисточно од вароши Крк-клисе или „Лозен-града“. Када се за

време чувених Крдалија 1797. год. народ поме-
нуте паланчице раселио, већина њих населила се
у данашњем предграђу Цариграда Бојаци-кеју,
које је пре носило друго име, а које се после
назвало Бојаци-кеј због тога што су досељеници
већином били бојације. Међу тим досељеницима,
дакле, били су и отац и мати Јоакима, који су
се ту доселили и где је се пређашњи Христо,
а потоњи Јоаким родио. Према овоме дакле да-
нашњи Вас. Патријарх Јоаким Ш. с правом се
може сматрати више Трачанином но Византин-
цем. Пређашњега Христу вукло је срце још из
младих година да се закалуђери и тако свршивши
школу у Бојаци-кеју, отиде у Св. Гору где се
и закалуђери. Тамо се није много задржао и из
Св. Горе отишао је некеме владици у Влашкој,
код кога је две године служио као јерођакон.
Из Влашке је отишао у Беч и у тамошњој грч-
кој цркви служио је неколико година као ђакон,
где је том приликом научио и немачки језик.
1860. год. вративши се у Патријарха Јоакима II.
други ђакон патријаршиски, а за тим 1863 год.
би унапређен за В. Протосинђела. После пада
Јоакима II., и он би отпуштен из службе и
стављен на расположење. После годину дана на-
значен би за Митрополита у Варну, одакле је
после 9—10 год. премештен у Солун, где је влади-
ковао до 1878. год. 23. Октобра те године изабран
за Вас. Патријарха. Када је Јоаким дошао у
Цариград, нашао је Патријаршију у потпуном
растројству, црквене ствари у незавидном поло-
жају, а клирички чин у распуштеном стању.
Јоаким Ш., пун живости, енергије и осећаја
према свему што је свештеноприличније, заузео
се свом својом снагом да оно што не ваља
поправи, оно што фали да накнади итд. Као
најпрече му је било поправљање финансија у
Патријаршији. За тим поновио је централну
свештеничку школу; саградио је сиротни дом;
основао је патријаршијску штампарију, и лист
„Еклизјастики Алтија“; ревностим својим за-
узимањем код овдашњих богаташа постигао је
да се из основа подигне она великолепна зграда
за школу на Фанару тако звана „Мегали ту
генуе ехоли“ (велвкa народна школа); за његово
време поправљена је Богословија на Халки, а
поред болнице у Балуклији подигнуто је оде-
љење луднице, поправљене су школе у Фанару,
он је оградно зидовима гробље у Егрикану; он
је први одредио инспектора над школама у Ца-
риграду; очински се постарао о реформисању и

унапређењу црквеног певања, о пристојном др-
жању клира итд. И све је ово Јоаким Ш. учинио
за кратко време, т. ј. за растојање од 5—6 го-
дина, од 1878. до 1883. Децембра 9., када је
због независних од њега разлога и узрока под-
нео своју оставку на Патријаршијски Престо.
После поднете оставке повукао се у своју кућу
у Бојаци-кеју. Ну пошто и ту нису га на миру
остављали, кренуо се отуда и отишао да посети
Божји Гроб и Александрију, и најпосле се стално
настанио у Св. Гори у манастиру Милопотама,
где је скоро 15 година провео као пустињак —
далеко од овог света, одакле је сад позват опет
међу овај свет да му погрешке поправи и пружи
лека његовим ранама нанетим од стране људи
који су се само за своје интересе бринули, а
никако за напредак цркве и Православља. Ова-
кав је Јоаким Ш. пре 17 год. био. Какав ће се
сад показати видећемо. У српским круговима
избор Њег Светости Јоакима Ш. примљен је
веома симпатично и са лепим надама.

„Цар. Гласник.“

Књижевне оцене и прикази.

Зборник црвених богослужбених пјесама, псалма и молитава из типина и црвенословенски рјечник

За православне српске цркве и школе на свијет
издали протојереј *Јован Живковић* професор у
богословији и *Јован Живановић* професор у ги-
мназији. У Ср. Карловцима. Срп. Манастирска
Штампарија. 1901. Стр. 671, вел. 8°. Цена 7
круна (или 8 динара и 50 пара).

Приказује: **Ђорђе Магарашевић.**

(Наставак)

Ἄντιμινσξ дакле значи у опште узвишено место,
као што је и у нашој цркви тај облик исто име
добило. Може се овом и приговорити, да г. Жи-
вановић није мислио износити и етимологију
ваљда, и значење појединим речма, шта све она
може значити или за што баш да то код нас
значи као што се у овом послу огледао у Гласу
Истине г. 1885. (кратак преглед литурђијски
књига грчкословенске цркве). То би га дакако
далеко одвело, али ће се многи код ове речи
уштитати, зашто се тим именом назива таково
место у нашој цркви, као што се на многим
местима у овом речнику оваким путем ишло.
Н. пр. у речи:

„**Ἄντιμινσξ**“ *ἀντιμίσιον* (ваљда: *ἀντιμίσιον*),
antimensium. Ту се хтело то показати, као што

то у даљем тумачењу објашњава г. Живановић, кад вели: „Стоји на св. трапези и у случају невоље, а данас редовно се служи у мјесто св. трапезе, као што му значење казује и може се на сваком мјесту над њим свршити служба Божја.

У речнику читамо одмах за овом речи: „Антисокотій. м. Горак сок, којим жене мажу себе, кад хоће да одбију дијете.“ За тим напомиње место из Требника где ова реч долази. Колико ли њих нису могли знати прави смисао ове речи, док им се није рекло, шта је то „антисокотій“?

Држимо да се могло и код речи: Архитриклинх уз коју је додато лат. значење: magister bibendi, rex convivii, могло српски разјаснити шта значи управо реч „архитриклин“, и од куда јој то име и у грчком, одакле је, узето у словенско јеванђеље. Из самога цитата, који је уз ту реч: „почерпите њинџ и принесите архитриклинови“ није још та реч објашњена. Ну, и овде ће се рећи да је при састављању свога речника имао писац на уму своје ученике, који су свршили 8 гимн. разреда, и у којима су из приватних старина римских могли научити, шта значи то „Magister bibendi.“ Ну, колико их је свештеника данас још и колико ли ће их још деценијама бити по српским земљама, камо треба ова књига да продре, који нису свршили осам разреда и у њима научили шта значи и ова, и друге такве речи.

Веома је интересно протумачена реч: Воскомастѣх. м. Воскомастѣх је пчелињи восак смијешан са истученом смолом са различитих дрвета, која расту на истоку. Воскомастѣхом се обливају свете мошти, које долазе у антиминос и под или у свету трапезу при освећењу храма. О саставленіи воскомастѣха стоји у Требнику овако: Но оутрѣи прѣжде прѣше ствѣа архѣрейскагѣ, воскомастѣхъ саставляетсѣ сице: воскѣ и мастѣхъ толченѣ и ладонѣ толченѣ аце ѣкѣтъ мастѣхѣ, вѣкѣтѣ егѣ вѣлоу ладонѣ довлѣтѣ и росной ладонѣ толченѣ же, и алѣи толченѣ же, аце же ѣкѣтъ алѣа, вѣкѣтѣ егѣ сѣра вѣлаа: и полагаютѣ прѣжде воскѣ вѣ горницѣ новой противѣ мѣры вѣщей. И егда растопитсѣ воскѣ, полагаютѣ, и вышѣписанныѣ вѣщѣ и мѣшаютѣ ѣ вѣ горницѣ стрѣщѣемѣ опаснѣ, чтобы ѣ воскипѣнѣа не прѣшлоа во огнѣ: и по малѣмѣ кипѣнѣи встѣавляютѣ ѣ огнѣ во странѣ аце же соизволятсѣ

примѣчати и инѣа благовѣнныѣ приличныѣ вѣщѣ, и сѣ не возбранно естѣ.

Дакле растопљен восак на ватри смијеша се са смолом с различитих дрвета и то са смолом, која се зове мастѣх и која се добива са дрвета Pistacia Lentiscus, која расте на острву Кију Chios, са смолом, која се руски зове росной ладонѣ и коју иначе зову Benzoe са дрвета Styraх, које расте у Стражњој Индији и на Суматри, са смолом вѣлоу ладонѣ од Callitis quadrivalvis, са смолом, од Алоја, који расте у Африци, Источној Индији, и са смолом, која се зове вѣлаа сѣра. Све те смоле с воском у једном суду скухане сачињавају воскомастѣхъ, којим се свете мошти заливају у светој трапези при освећењу храма или у антиминос. Пошљедња реченица о саставленіи воскомастѣха гласи дакле: аце же соизволятсѣ примѣчати и инѣа благовѣнныѣ приличныѣ вѣщѣ, и сѣ невозбранно естѣ, а то ће рећи, да је слободно да се с воском могу и друге мирисаве ствари, које су налик на споменуте смоле, помијешати при саставленіи воскомастѣха. Ја те инѣа благовѣнныѣ вѣщѣ као пчелар налазим у кошници. Те инѣа благовѣнныѣ вѣщѣ сабирају пчеле из пунољака различитих дрвета. Ту смоласту материју, коју пчеле купе са различитих дрвета, зову пчелари лемом Kitt, Propolis, Stopfwachs, Klebwachs. Лем је дакле смоласта материја, која се може отезати као восак и која се може растопити кад се загрије и има ароматски мирис. Пчеле га могу сабирати само кад сунце јако прижеже око подне, јер онда се може тек растезати. Оне га носе на стражњим ногама као и цвјетни прах, али га не остављају у ћелице као што остављају мед и цвјетни прах, него га одмах употријебе за заљепљивање рупа у кошници и учвршћење саћа. Кад пчеле тијем лемом излијепе кошницу или оквир, депава се да пчелар искрха оквир не могавши га одлијенити. Тако се тај лем згумене и скамени. Кад у кошници велики лептир курјак забаса, пчеле га убију, али га не могу напоље извући, него га облијепе лемом, те га тијем конзервишу да не може трухнути и окужити кошницу смрадом. Нашао сам и миша у кошници, који су пчеле облијепиле лемом. Лем у кошници ништа друго није него смола са различитих дрвета као што је и мастѣхъ, росной ладонѣ, сѣра вѣлаа и т. д. Знаменито је и вриједно је знати и то, да пчеле восак са лемом помијешају кад почињу саће одозго градити да саће чвршће

у приона горе за кошницу. Помијешан дакле восак са лемом налик је на воскомастѣхъ и исто је што и воскомастѣхъ. Дакле воскомастѣхъ налази се у кошници. Разлика је само та, што у нашим кошницама не може бити баш оне смоле, која се налази на дрветима, која расту на истоку него са других разних дрвета, која се налазе код нас и тај је наш лем оно исто што стоји на крају о составленіи воскомастѣха, а то је: *ниѣа благокѣнаа приличнаа кѣца.*“

Ова реч налази се и у Миклошића протумачена речма: *κηρομαστιχη* и *seromastiche*. Од грчк. *κηρός*-восак, *сеча* и *μαστιχη*-*Mastix*, Herz des Baumes. У грчк. глагол *κηρώ* (*κηρός*) значи 1.) воском прављачити, 2.) воском спајати и 3.) из воска нешто правити. Из грчке матице дакле потека је и ова реч: *воскомастѣхъ*, која у нас значи оно, што је г. Живановић у свом речнику изнео.

Колико је згодан начин употребио проф. Живановић напомињући поједине облике глаголеке, види се код речи: *БДѢти*. III. 2. *vigilare* где напомиње облике: *БЖДѢ*, *бдиши*, *БДѢТЪ* и т. д. Не ће сви који ушчитају у цркв. књигама облик *БЖДѢ* знати јој значење, том ће се довити кад употребе овај речник.

Исто је тако пажљиво и интересно протумачена и реч: *воскрѣшеніе*, које би тумачење повукло за собом једну последицу, а та је да би се тачније могао *изменити досадањи текст*, како се у нас поје познат а песма о Лазаревој Суботи и која је сваком детету позната. Ево како је научно и упоређујући с грчком матицом оправдао ту измену г. Живановић:

Воскрѣшеніе. п. (взскрѣшеніе) *Auferweckung*, транзитивно, долази од *воскресити*: **И** *извѣстѣ* сотворшѣи *благѣа* *кѣ* *воскрѣшеніе* *живѣта*, а сотворшѣи *сѣаа* *кѣ* *воскрѣшеніе* *сѣаа* (*воскресити* *живѣтѣ* *воскресити* *сѣаа*) *Јов. 5. 29.* Рече же ей *Исѣсѣ* *азѣ* *есѣмъ* *воскрѣшені* и *живѣтѣ* *Јов. 11. 25.* Разлика је дакле између *воскрѣшеніе* и *воскрѣсеніе*. Прва ријеч значи *Auferweckung*, а друга *Auferstehung*. У грчком језику има само *ἀνάστασις* и схваћа се транзитивно и интранзитивно, те по томе значи и *воскрѣшеніе* и *воскрѣсеніе* као што је и у српском језику *васкреснути* интранзитивно и транзитивно т. ј. *васкреснути* кога. У црквенословенском језику имају два вербална супстантива, која се по својем значењу разликују и по томе се види богатство облика у црквенословенском језику.

По свему том држим да је архиепископ пети послје светога Саве Никодим, који је превео 1319. г. или 1318. г. Типикъ *иероусалимскѣи* *светога* *Савѣи* и у којем има и тропар на Лазареву суботу, боље превео тај тропар од црквенословенскога, како га данас ми пјевамо у својим црквама. Ево како га је архиепископ Никодим превео: **Ѣ** *ѡбще* *вѣскрѣшеніе* *прѣжде* *своје* *моуѣи* *извѣщаніе* *изѣ* *мрѣтвѣи* *вѣскрѣси* *Лазара* *Боже* *нашѣ*, *тѣмже* *и* *мы* *такѣ* *ѡтроци* *повѣднѣи* *ѡвразѣи* *приносѣи* *тѣбѣ* *повѣднѣи* *тѣлю* *смрѣти* *вѣзоупнѣемъ*: *ѡсанѣна* *вѣ* *вышнѣи* *хѣ* *блгословѣнѣ* *грѣди* *вѣ* *имѣ* *господнѣ*. Ја мислим да је архиепископ Никодим боље превео *την κοινή ἀνάστασιν* са **Ѣ** *ѡбще* *вѣскрѣшеніе*, него што је црквенословенско **Ѣ** *ѡбще* *воскрѣсеніе*, јер овдје *ἀνάστασις* треба транзитивно схватити, као што га је архиепископ Никодим и схватио. Разлика је између *Воскрѣсеніе* *твоѣ* *Хрѣсте* *спасѣ* и **Ѣ** *ѡбще* *вѣскрѣшеніе*. У првом случају *воскрѣсеніе* значи *Auferstehung*, да је Христос сам васкрсао, а у другом случају значи *васкрѣшеніе* *Auferweckung* т. ј. да ће Бог васкреснути мртве. Дакле ту фину разлику архиепископ је Никодим схватио. Такође је боље превео *ἐκ νεκρῶν ἤγειρας τὸν Λάζαρον* *изѣ* *мрѣтвѣи* *вѣскрѣси* *Лазара*, него што је црквенословенско *из* *мрѣтвѣи* *хѣ* *вѣскрѣси* *Лазара*, јер *вѣскрѣси* одговара по времену потпуно грчком *ἤγειρας*, а црквенословенско *вѣскрѣси* *еси* не одговара, и по смислу је *вѣскрѣсити* јасније и тачније него *вѣскрѣснѣти*. Што се тиче *прѣжде* *своје* *моуѣи* *извѣщаніе* и *и* *мы* *такѣ* *ѡтроци* *повѣднѣи* *ѡвразѣи* *приносѣи*, ту су само друге ријечи него што су у црквенословенском, али са истијем значењем као и у црквенословенском.

Слично томе како би требао исправљати текст, показао је г. Живановић код речи: **Прѣрѣцати**. Још боље је показао то код речи: **Ѣвѣтѣ** како би ваљало исправити целу једну песму и показао је како треба она да се поје.

Да се види како смо без разумевања читали своје црквене књиге, ево још један пример, који због интересности му такође износимо цео онако, како га је показао сам писац овога речника. Тај је пример код речи:

Грѣди. *адвѣраб* *дѣбро* *hieher*, *auf*, *wohlan*, *hier*, а значи и *вријеме*: *bisher*, *bis* *jetzt*. долази од глагола *грѣсти*: *грѣдѣ*, *грѣдѣши* — *грѣдѣтѣ*; *грѣдоуѣ* и т. д. *venire*, *ire*. **Грѣди** је управо императив од *грѣсти* и *сѣао* је на *адвѣраб*

нека блажени миротворци“. Проповедник држи, да кад се неби енглеско свештенство налазило у стању дремежа, и да је оно одважно ступило против рата, те користећи се фактима одлучно о томе изјавило се у току 1899 године, то не само да би спречило јужно-африкански рат, и не само да би спасло човечанство од неизбројивих невоља; већ би сачувало и од унижења националног карактера и понижења моралних идеала, који се појавише као последице тога неправедног рата.

Читуља.

† Здравко Поповић богослов II. године.

После дугог и тешког боловања преминуо је 1. (14.) јуна о. г. а сахрањен је уз велико учешће Богословије, Гимназије и грађанства у недељу 3. (16.) јуна. У цркви се опростио са прерано умрлим покојником, у име свију другова, богослов II. године г. Добровој Николић. Нека је упокојеном Здравку лака земља и вјечна паматъ!

Нове књиге.

Православни Хришћански Катихизис за III. и IV. разред основних школа. Написао *Др. Георгије Летић*, професор Богословије. (Манускрипт) Ср. Карловци. Српска Манастирска Штампарија 1900. Стр. 68.

Анкета за састављање вероучбених књига за основне школе поверила је г. Дру Георгију Летићу, професору Богословије, да напише катихизис за III. и IV. разред основних школа. Г. Летић се тога велеважнога посла примио с љубави, којом и као професор катихетике уселешно ради и теоријски и практично на нашој Богословији. Као извршеног практичног катихету гледали смо и слушали Дра Летића, како са пуно преданости и умења катихизира у III. и IV. разреду Карловачких основних школа, учећи тако своје слушаоце богослове практичном катихизирању и уводећи их — као будуће катихете — у тај велеважни им позив и рад, а сам себе доуцњујући и контролишући у својој теоријској радњи, плод које јесте и катихизис, коме назив горе изложисмо.

И ако је тај катихизис још као манускрипт, он већ казује, да се г. Др. Летић свога посла латно и да га израђује са потребном за то теоријском спремом и добро стеченим искуством. Тај манускрипт испуњује нас већ сад радом, да ћемо наскоро доћи и до коначно добро редигованог и апробованог катихизиса,

кога тако жељно изгледају наше катихете, а за којим тако дуго вапије и напредак наше школске деце у религијозном моралном и верском васпитању. А и дотле нека је усрдна хвала г. Дру Георгију Летићу.

Позив.

Славна срп. православна црквена општина, Дични српски роде!

Прохујало је већ пуних 30 тужних и по нас горких година, које смо већим делом у очајној борби, за опстанак миле нам народности српске и имена српског провели!

Ниједна општина српска можда у целој нам домовини није под таквим тешким искушењем и заборављена била, као наша ова малена општина, која једва броји 250 душа српских!

Борисмо се са нашом једноверном браћом Романима око наше рођене тековине и имаовине, од наших старих, дедова и прадедова подигнуте св. Мајке цркве. Нису ни помислити могли на ужасне последице, кад су своју једноверну браћу Романе у своју заједницу, под своје окриље примили — какву опасну браћу примају и да ће те последице њихови потомци, унуци и прауници после 100 година горко и с болом осетити и испаштати. —

Дан 1. октобра 1897. остаће у историји овог месног Српства у тужној успомени забележен; тога дана су окончане и публиковане обостране конзисторијалне пресуде, које су мирним путем саслушане.

Пошто нас је мало српских душа и домова, а материјално смо слаби, с болним срцем изјављујемо, да је од наших дедова саграђена св. црква Рвманима досуђена, пошто их више душа и домова има, да Романи имају Србима исплатити незнатну, коју смо и примили од њих, али смо принуђени били открићи од исте своте, да не би под ведрим небом остали, и купити себи зграду за Богомољу која нас зарада стаје на 4000 круна.

Губитак наше св. цркве у срце нас је коснуо, још нас је већма огорчио арнаутски поступак наше браће Романа, из цркве нас истерали, нити су нам дозволили на молитве нити на Богослуженија долазити, а тако исто и све црквене утвари као: одежде, црквене књиге и матрикуле — све нам однеше „во своја си“...

Пошто смо св. цркву од преосталог новца од 10.000 круна сазидали, но са таквом маленом

свотом једва само цркву сазидасмо, где још неимарима 2000 круна имамо да исплатимо, не могосмо ни иконостаса направити, нити звона набавити а тако и потребне утвари: одежде, иконе, књиге покуповати.

Тешко је сваком брату, кад погледи, како у другој сретној општини ништа не оскудева, него дао Бог свега у изобиљу, што му је потребно за његов просветни развитак и напредак а некамоли Србину, кад види, да ни школе нема, као што је код нас удес тај!

Од кућице, што беше богомоља, то је сада парохијски стан, учитељски стан и незнатна школа. Сви смо се стрпали у то мало гнездо, где ниште мали соколићи, тражећи душевног питања, да вечито опкољени морем од туђинштине — на мртвој стражи — у тами не остану.

Намерни смо, да сазидамо школску зграду и у св. цркви иконостас да подигнемо, што до данас учинити могли нисмо, јер се ево 30 година борисмо са браћом Романима, који нас одбијаху и гонише, као мађија, која нерођено дете гони и мучи, снашајући трпљиво силне неправде. Стога се овим обраћамо славним српским црквеним општинама, родољубивом и племенитом српском народу као и осталим родољубима, те их молимо, да изволе узети у обзир наше несретно стање, те да нам притеку у помоћ својим милодарима, — тим више, пошто смо се дугих тужних и горких 30 година борили за опстанак наш. Обраћамо се особито на наше миле сестре вредне Српкињице, да нам и оне, скупљањем милодара, што више притеку у помоћ!

Дакле надајте, Срби браћо, и Српкињо селе, да се Српска луча у овој малој општини угаси, јер и ми српски дишемо и у нас српека крвца ври, — уздамо се у Бога милостивог, па у Вас дичну и поносну Србадију, нек' јој је:

„Проста душа и честито тело,
што носило све вам светло било,
што радили све вам свето било...
што рекли од Бога се стекло!“

Из седнице српске прав. цркв. школ. општине, држане у *Тем.-Моноштору* 1901.

Тадија Иванов, с. р., председник. Аркадије Нешин, с. р., подиредседник. Самуило Поповић, с. р., свештеник. Миша Бурпаз, с. р., епитроп. Илија Јорговановић, с. р., перовођа и учитељ. Жива Бурпаз, с. р. тугор. Сима Журкић, с. р. одборник. Аркадије Путић, с. р., одборник.

Трговачка изјава.

57

Неки *Лука Лакетић*, лажно се издаје за путника моје *Хришћанско позлатарске радионице и стоваришта српских православних црквених утвари*, злоупотребљујући мој добар глас код поштованих муштерија. С тога сам принуђен изјавити, да ја уопће не држим путнике а најмање је мој путник тај *Лука Лакетић*, ког и не познајем, нити могу признати што он у моје име уради или п. н. муштерију обмане.

У Новом Саду 5. Јунија 1901.

ЛУЈ ТАУШ.

ЗВАНИЧНИ ОГЛАСИ.

Ad бр. К. 411/312 ex 1901.

58 1-3

СТЕЧАЈ.

На упражњену парохију IV. разреда у Сусеку овим се стечај отвара. Компетенти имају своје прописно биљеговане и инструјиране молбенице надлежним путем овој конзисторији до укључиво 31. Јула о. г. по нов. кал. поднети.

Из седнице архијерејске конзисторије, држане у Карловцима 7/20. Јуна 1901.

Георгије с. р.
патријарх.

Ad бр. К. 398/283 ex 1901.

59 1-3

СТЕЧАЈ.

Овим се рэсписује стечај на упражњену парохију VI. разреда у Малим Радинцима.

Компетенти нека своје прописно биљеговане и инструјиране молбенице надлежним путем до укључиво 31. Јула о. г. по нов. кал. овој конзисторији поднесу.

Из седнице архијерејске конзисторије, држане у Карловцима 7/20. Јуна 1901.

Георгије с. р.
патријарх.

Број 8.

О Г Л А С

54 1-3

У школи у Сусеку обдржаваће се дражба, на мањак ради оправке православне цркве споља крова и ограде. Процена је 1040 круна. Дражба ће се одржати 17. (30.) Јуна 1901. у 3 сата после подне.

На дражбу позивају се сви они који преузети желе ову оправку, с тим да понесу собом 10% нишманлука.

Из седнице црквеног одбора, држане дана 31. маја (13. јуна) 1901.

Председник
Михаил Марковић

Број 568, К. 332. ex. 1901.

50 2—3

СТЕЧАЈ

исписује се стечај на парохију у Суботској
V. разреда са доплатком од 200 К.

Ваљано обложене молбенице имају се надлежним путем најдаље до 18 јуна (1. Јула) 1901 потписаној конзисторији поднети.

Из сједнице Епархијске Конзисторије.

У Цакрацу 16/29. Маја 1901.

Мирон с. р.
Епископ.

СТЕЧАЈ

55 1—3

на појачко и перовођско место у Јегри овим се расписује стечај.

Плата појца је годишње: 600 крура, а плата перовође је: 160 круна.

Компетовати могу само они Срби православне вере, који су из црквеног пјенија од надлежне власти оспособљени, при томе је желети, да су и мађарском језику вични, јер се скупштински записник на том језику води.

Молбенице се имају слати на доле означену црквену општину у року од шест недеља рачунајући од дана првог увршења овог стечаја у „Српском Сиону.“

Председништво

Српско-православне црквене
општине у Јегри. (Eger)

СТЕЧАЈ

49 2—3

на упражњено учитељско место у црквеној општини Старо-Стапарекој, епархији Бачкој, овим се отвара стечај. Са овим учитељским местом скопчана је годишња плата од 900 т. ј. деветстотина круна у којој је урачуната плата и за повторну школу, 140 словом сточетрдесет круна у име стана и огрева. Осим тога законом и наредбама прописани петогодишњи додатак од 100 круна који може достићи највећу своту од 500 круна. — Осим Школском Уредбом од 1872. прописаних дужности изабраном учитељу спадаће још у дужност да од Благовести до Крстов дана — кад на њега ред дође — појачку дужност врши на стапарекој водичкој капели.

Рок стечају је до 10 јула т. г. по старом календару. Изабрани учитељ имаће 1. септембра по римском календару у своје звање наступити, од ког му је дана и плата у стечај стављена.

У Ст. Стапару 26 маја 1901 године.

Бошко Поштић
перовођа м. шк. одбора

Сима Буњевац
председник м. шк. одбора

Бр. 234, 237 ex 1901

3—3

46

СТЕЧАЈ

Ради сталног попуњења парохијских места, у Санаду IV. плаћевног разреда и у Арадгају VI. плаћевног разреда, овим се расписује стечај. Рок стечају истиче 1. (14.) јула 1901.

Из седнице епарх. конзисторије држане у Темишвару 15|28 маја 1901. год.

Никанор
епископ.

СТЕЧАЈ.

56 1—2

Смрћу упражњено учитељско место срп. прав. вероисповедне шесторазредне школе у Чакову овим се отвара стечај са следњим приходима:

- 1.) Плата у готовом новцу, месечно унапред из благајне „Рошуловићева фонда“, годишње . . . . . 1200 К
- 2.) У име огреварине за себе и школу, годишње . . . . . 140 К
- 3.) За повторну школу, када је држи, годишње . . . . . 80 К
- 4.) У име писаћег прибора, годишње 20 К
- 5.) 2 и $\frac{3}{4}$ кат. јутра ораће земље, на коју учитељ терете сноси.
- 6.) Од укупа где позван буде . . . . . 2 К
- 7.) Стан по пропису у нарави, а док се исти не назида, за годину дана накнаду од . . . . . 200 К
- 8.) Законом прописани 5 годишњи доплатак.

Осим гореозначеног у изгледу му је:

За пероводство и рачуноводство, које је дужан примити ако му општи на повери, годишње . . . . . 240 К
У општинској шегртској школи т. 200 300 К
Ако би ноталан био и за коровођу месн. цркв. певач. друштва способан 400 600 К
Осим дужности школеком уредбом прописаних дужан је при сваком богослужењу у Св. Цркви десну певницу држати, а осем своје школе деце и децу из овдашње комуналне школе у цијелу обучавати.

Жели се од молителца да се лично прикажу и у св. цркви поје.

Рок стечају до Св. Илије 1901 год.

Молбенице ваља слати на срп. прав. црк. шк. одбор у Чаково (Csakova, Temes megye).

Из седнице срп. прав. школ. одбора држане у Чакову 29. Маја (11. Јуна) 1901 год.

Милош Милошев Никола Јанков
парох шк. управ. прив. пер. председник шк. одбора

К. 314/349 ex 1901.

3—3 47.

СТЕЧАЈ

Ради попуњења ђаконског места у Вел. Ки-
линди овим се расписује стечај, с пријавним
роком до 1. (14.). јула 1901. — С тим местом
је скопчана годишња плата од 800 круна и
уживање једне сесије и пет ланаца тако зване
карактерске земље.

Из седнице спарх. конзисторије држане у
Темишвару 15/28. маја 1901. године.

Никанор
епископ.

СТЕЧАЈ 48 2—3

на упражњено учитељско место вероисп.
школе у Липови барањске жупаније.

Плата: 680 круна, 5 ланаца ораће земље,
(а када се коначно решење донесе о спајању
безедечке школе са липовском, уживаће учитељ

још 2 ланца ораће земље) 4 хвата тврдых дрва,
40 потура од: венчанице, укона и парастоса
псеппе. Учитељ ужива стан са 2 патосане со-
бе, две кујне, подрум, шупа, штала и друге
побочне зграде, а уз стан врт од 1/2 ланца.

Захтева се од изабраног учитеља да буде
перовођа. Награда ће бити за исту дужност,
како се погоди са општином.

Компетовати могу само потпуно оспособље-
не мушке личности. А изабрани као такав, знаће
своју законом прописану дужност у учитељском
делокругу.

Рок стечају од првог уврћења 6 недеља.

Избор прве недеље по истеку рока.

Потпуно снабдевене молбенице ваља слати
на Управни Одбор за сад.

Липова (п. п. Безедек, Барања.) 24. Маја (6.
Јуна) 1901.

Управни Одбор
липовско-безедечке општине.

ДРУГИ ОГЛАСИ

ЗВОНОЛИВНИЦА И ФАБРИКА ГВОЗДЕНИХ КОЗА ЗА ЗВОНА АНТОНА НОВОТНИЈА

II ТЕМИШВАРИ, ФАБРИЦИ

препоручује се — са гаранцијом на више година — за
израду нових звона и за преливање пукнутих звона у
свакој величини, као и за целокупно хармонично уде-
шено звоњење, провиђено са круном од кованог гвожђа,
тако удешеном, да се звона по вољи и лако могу кре-
тати, ако би се на једном месту излупало, чиме се звона
сачувају да не пукну.

Особито препоручујем од мене изнађена и много
пута одликована

патентирана са отвореним одушкама провиђена звона,

која су у горњем делу — као виолина — са отвором у виду фигуре 3 провиђенаи
зато имају дуготрајнији, снажнији и дубљи звук, него звона по старој системи прав-
љена, тако да се овако једно патентирано звоно од 327 килограма изједначаје са
звуком других по старој системи ливених звона од 408 килограма.

Даље препоручујем козе за звона од кованог гвожђа, у тороњу слободно етојеће;
звона или шоље за сатове од метала; прављење старих звона са крунама од кованог
гвожђа. — Звона у тежини од 300 килогр. на ниже има увек готових на стоваришту.

13— ex 1901. Илустровани ценовници и прорачуни трошка бесплатно и франко.

На миленарској земаљској изложби у Будимпешти 1896. награђена са великом
миленарском медаљом.

„Српски Сион“ излази сваке недеље на целом тађаку. Цена му је: За Аустро-Угарску, Босну и Хер-
цеговину на годину 8 круна, на по године 4 круне, а на четврт године 2 круне. За стране земље: на
годину 10 круна. Из Србије прима претплату књижара В. Валожића у Београду. Поједини бројеви 20 филира.

Претплата, огласи, стечајеви и рекламације шаљу се Администрацији а остали рукописи уредништву
„Српског Сиона“ у Карловце. За огласе, објаве и стечајеве плаћа се 12 филира од једног реда ситних
слова. — Неплаћена писма се не примају. — Рукописи се не враћају.